

Andakter

För en vecka, nionde veckan.
från initiativet ”Dagligt Bröd” :- dagligtbrod.com

Måndagens morgon.

Psalm 98 - ”Ett vänligt ord kan göra under”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Jakobsbrevet 1:21-25

”Lägg bort allt det orena och det myckna onda hos er, och ta ödmjukt vara på ordet som är nerlagt i er och som förmår rädda ert liv. Bli ordets görare, inte bara dess hörare, annars tar ni miste. Den som hör ordet men inte gör vad det säger, han liknar en man som i en spegel betraktar sitt eget ansikte: han ser sig själv men går därifrån och har strax glömt hur han såg ut. Men den som har blickat in i den fullkomliga lagen, frihetens lag, och håller sig till den och inte glömmer vad han hört utan verkligen gör något, han blir salig genom det han gör.”

Betraktelse

Låt oss börja med något som kan se ut som en motsägelse, eller i varje fall ett dubbelt perspektiv, i Jesu och Nya testamentets undervisning. Det gäller frågan om en människa är mest och grundläggande god eller ond, rättfärdig eller syndig.

I Jesu Bergspredikan talar Jesus om att vi ska be till Gud och förvänta oss att få det vi ber om, precis som barn som ber sin far om bröd inte förväntar sig att få en sten istället (Matt. 7:7–10). Och Jesus fortsätter: ”Om nu redan ni, som är onda, förstår att ge era barn goda gåvor...”, och tar alltså för givet att människors normaltillstånd är (mest) ont och själviskt – i varje fall jämfört med vad Gud vill. – Det Jakob skriver i 1:21

ovan ("Lägg bort allt det orena och myckna onda hos er") är ganska likt det Jesus säger; det onda inom oss är inte en lätt skuggning av en annars bländvit rättfärdighet, utan tvärtom dominerande och styrande – och därför nödvändigt att bekämpa. Och likväl tar Jakob för givet i brevets inledning att troende människor skall vara och bli "fullkomliga och heliga, utan någon brist" (1:4).

Det är lätt att konstatera att detta paradoxala dubbelperspektiv gäller även i apostoliska brev, skrivna till döpta, kristna människor. I Första Johannesbrevet skriver författaren i 1:8–9 "Om vi säger att vi är utan synd bedrar vi oss själva, och sanningen finns inte i oss. Om vi bekänner våra synder är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet." Det vill säga, vi är i grunden "onda", orättfärdiga syndare, som måste renas genom förlåtelse, om och om igen. Men i samma brev skriver Johannes också: "jag skriver till er för att ni inte ska synda (2:1), "Den som säger att han förblir i honom [Gud] måste själv leva så som han levde" (2:6), "Den som förblir i honom syndar inte. Den som syndar har aldrig sett honom och känner honom inte" (3:6). Så även efter omvändelsen och beslutet att tro på Jesus och göra som han säger är den kristna människan "på en gång rättfärdig och syndare" (i Luthers latinska älsklingsfras *simul iustus et peccator*), samtidigt god och ond.

Bilden är densamma i Paulus beskrivning av den som döpts in i Kristus. I Rom. 6 och Kol. 3 läser vi att den döpta har både dött med Kristus och uppstått med honom. Slutsatsen lyder: "Synden skall alltså inte få härska i er dödliga kropp" (Rom. 6:12), och "Döda därför det jordiska hos er: otukt, orenhet, lidelser och onda lustar och själviskheten, detta avguder" (Kol. 3:5). Det är tydligt att det finns mycket ont kvar hos den döpta, och att hen därför kan och måste kämpa på allvar mot det – samtidigt som det på sitt sätt redan är förlåtet och borttaget i Kristi försoning. Denna dubbla sanning blir verkligt sann först när en människa håller sig riktigt nära Jesus, som själv i sin kropp bär och är Guds inkarnerade Rike.

Likheten mellan Jesu undervisning och det vi finner hos Jakob, Johannes och Paulus är tydlig. Jak. 1:22 "Bli ordets görare, inte bara dess hörare, annars tar ni miste" är som ett eko av den liknelse som avslutar hela

Bergspredikan. Där liknas den som både hör och gör Jesu ord vid en man som byggde sitt hus på klippfast grund, medan den som bara hör det bygger sitt "hus" (sitt liv) på lös sand.

Den hållningen till allt det Jesus säger beskriver Jakob som att "ödmjukt ta vara på ordet som är nerlagt i er och som förmår rädda ert liv". Jesu "ord" är alltså inte bara enstaka befallningar eller handlingsregler som kan konkret åtlydas eller inte, utan uttrycket avser hela hans undervisning, där hans gärningar och livsval (korset i st.f. kungakronan) är väsentliga delar. Jesu eget liv är i sin helhet den bästa sammanfattningen av hur man gör Guds vilja och bud, eller, med klassiskt gammaltestamentligt språkbruk, håller Lagen. Som judisk kristen kallar Jakob denna hållning eller livsstil att se in i och följa "den fullkomliga lagen (*Torah*), frihetens lag", Guds nåderika vilja. Friheten når en människa när hon fullt ut känner och gör vad Gud vill med hennes liv.

Förbön

Herre, vår Skapare och Frälsare, vi tackar dig för att du i mäktiga kärlek har skapat hela universum, och placerat oss i det som dina avbilder. Ibland kan vi känna tvivel på din makt eller på din godhet, särskilt när vi människor drabbas av storskaliga attacker från livets fiender – sjukdom, farsoter, naturkatastrofer och egenskapade katastrofer som krig och förtryck.

Hjälp oss att inte förtvivla och tappa modet, utan istället öva oss i hjälpsamhet och samarbete med andra, men framför allt i bön och förtröstan på Dig. Vi ber om ditt beskydd, särskilt för hårt drabbade och döende, och för dem som sätter in all kraft på att hjälpa dem. Ge oss uthållighet och livsmod, genom din Helige Ande och vår Herre, Jesus Kristus. Amen

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft. (Rom 15:13)

Bengt Holmberg.

Måndagens kväll.

Psalm 280 - ”Jesus, min Herre, dig vill jag älska”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Jeremia 31:31-34

Det skall komma en tid, säger Herren, då jag skall sluta ett nytt förbund med Israel och med Juda, inte ett sådant förbund jag slöt med deras fäder när jag tog dem vid handen och förde dem ut ur Egypten, det förbund med mig som de bröt, fastän jag var deras herre, säger Herren. Nej, detta är det förbund jag skall sluta med Israel när tiden är inne, säger Herren: Jag skall lägga min lag i deras bröst och skriva den i deras hjärtan. Jag skall vara deras Gud och de skall vara mitt folk. De skall inte längre behöva undervisa varandra och säga: ”Lär känna Herren”, ty de skall alla känna mig, från den minste till den störste, säger Herren. Jag skall förlåta dem deras skuld, och deras synd skall jag inte längre minnas (Jer. 31:31–34).

Betraktelse

Jeremia påminner oss om att det gamla Sinaiförbundet behöver mycket undervisning. Alla judiska barn, både flickor och pojkar, fick från det de var små ta emot undervisning om det förbund som bundit samman Gud och hans egendomsfolk sedan tusen år. Hemma fick man som barn lära sig rent praktiskt vad laglydnad bestod i – hur man ber, firar sabbat, tillagar mat och håller renheten. Behövde man fråga om reglerna och föräldrarna inte visste, fanns det präster och leviter att fråga. Varje år

förelästes offentligt de viktiga delarna av Mose-lagen i sabbatens veckoliga gudstjänster och i de stora årshögtiderna – Påsk, Pingst, Försoningsdagen, Lövhuddohögtiden, osv. För en israelit var det både en ära och en skyldighet att känna till Guds vilja och hans underbara historia med sitt folk, och att ordna sitt liv i överensstämmelse med det.

Men Jeremia och andra profeter var fullt medvetna om att laglydnad/Gudskydnad inte är ett *informationsproblem*, utan ett *hjärteproblem*, alltså problemet med vad jag i hjärtat (innerst i mitt jag) tror, planerar, hoppas och vill. Älskar jag verkligen Gud överallt? Som någon har sagt: Problemet med Skriften är inte att förstå vad Gud vill att jag ska göra, utan att göra det jag förstår att Gud vill.

Eller med profeten Mikas ord: *"Hur skall jag nalkas Herren och falla ner inför himlens Gud? Skall jag nalkas honom med brännoffer, med årgamla kalvar? Vill Herren ha baggar i tusental och ändlösa flöden av olja? Skall jag offra min förstfödde för min synd, mitt eget barn för mina brott? Människa, du har fått veta vad det goda är, det enda Herren begär av dig: att du gör det rätta, lever i kärlek och troget håller dig till din Gud (Mika: 6:6–8).*

Trots Sinaiförbundet och sekler av undervisning och fostran i dess lag, och trots att Herren i varje generation sänder sina profeter för att föra Israel rätt igen, så är Guds folk i alla fall ett hårdnackat, otroget och syndigt folk. Så det nya förbund profeten ser som Guds lösning på att hans folk inte håller och inte *kan* hålla det gamla består i att han lägger sin lag och vilja direkt i människors innersta. De skall få ett nytt hjärta, fyllt av Guds Ande (som hans samtida, profeten Hesekiel, förtydligar bilden i Hes. 36). Och Gud själv är också den som renar dem inifrån, förlåter deras synd och förintar deras skuld. Nåden intensifieras, Gud griper in ännu mer konkret och kraftfullt i deras liv som han trots allt älskar så mycket att han inte kan överge dem.

Förbön

Käre far, tack för den här dagen, och för den här stunden med dig just nu. Tack för din kärlek till oss var och en, och tack för ditt löfte att aldrig överge oss. Tack att du vill ge oss ett nytt hjärta och att du vill fylla oss

med din helige Ande. Hjälp oss att leva ett liv där du får prägla allt mer av oss, och bli allt mer synlig genom oss.

Också den här kvällen ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld och över allt det som du skapat och älskar. Himmelske Fader, led och läk din mänsklighet inte bara i denna tid, utan all tid. Kom och var oss nära, du som vet vad och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus. (Gal 1:3)

Bengt Holmberg.

Tisdagens morgon.

Psalm 42 - ”Se, Jesus är ett tröstrikt namn”

Bön

Käre Herre, till dig sätter jag mitt hopp. Den här stunden förtröstar jag på din närhet, att du är här och vill komma till tals med mig. Kom nu med den stillhet som är av dig, så att jag hör vad du vill säga. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 3:1-6

”Han gick till synagogan en annan gång, och där satt en man som hade en förtvinad hand. De höll ögonen på Jesus för att se om han skulle bota honom på sabbaten; de ville ha något att anklaga honom för. Han sade

till mannen med den förtvinade handen: ”Stig upp och kom fram.” Sedan frågade han dem: ”Vad är tillåtet på sabbaten, att göra gott eller att göra ont, att rädda liv eller att döda?” De teg. Då såg han på dem fylld av vrede och sorg över att de var så förstockade. Och till mannen sade han: ”Håll fram handen.” Han höll fram den, och den blev bra igen. Men fariseerna gick bort och började genast överlägga med Herodes anhängare om hur de skulle röja Jesus ur vägen.”

Betraktelse

Vi är denna morgon tillbaka på vår vandring genom Markus evangelium. När vi förra gången läste ifrån Markusevangeliet, fick vi höra om hur lärjungarna plockade ax på sabbaten, att detta väckte reaktioner bland fariséerna, och om hur Jesus talade om sig själv som *herre också över sabbaten*. I läsningen den här morgonen ser vi hur detta anspråk stryks under – också i dagens text ser vi att Jesus, kopplat till just sabbaten, både talar och agerar på ett sätt som provocerar.

Genom i stort sett hela Markusevangeliet - precis som i fallet med de tre övriga evangelierna – pågår en konflikt mellan Jesus och hans motståndare. Motståndarna är företrädare för en rad olika grupper: Fariséer, Sadukéer, Stora rådet, med flera. Konflikten mellan dessa och Jesus stegras under berättelsens gång bit för bit, och får sin avslutning först då Jesus blir förrådd, utlämnad och dör på korset.

Och i dagens läsning ser vi tydliga tecken på just denna *stegring*. Vi läser i avsnittets början om hur *de höll ögonen på Jesus*, eftersom *de ville ha något att anklaga honom för*, och i slutet av dagens läsning står det om hur fariséerna *gick bort och började genast överlägga med Herodes anhängare om hur de skulle röja Jesus ur vägen*. Konflikten trappas upp. Vi kan också notera att det är Jesus som i detta avsnitt är den som ställer den provocativa frågan: *Vad är tillåtet på sabbaten, att göra gott eller att göra ont, att rädda liv eller att döda?* I tidigare avsnitt är det Jesu motståndare som stått för ifrågasättandet (se Mark 2:7, 16, 18, 24).

Efter vad vi vet om uppfattningarna kring frågor som dessa i den tid som evangelierna beskriver, är det tänkbart att Jesu motståndares uppfattning var

att det var tillåtet att bota sjukdom på sabbaten, men bara för att avvärja akut livsfara. Att bota någon med en förtvinad hand är inte att avvärja akut livsfara, och därför inte tillåtet att utföra på sabbaten. Men Jesu fråga är inget sökade efter information, utan motiveras av hans känslor: *Då såg han på dem fylld av vrede och sorg över att de var så förstockade.*

Det är viktigt att tänka på att Jesus inte kom för att upphäva sabbatsbudet eller något annat av de bud som Gud gett åt sitt förbundsfolk. Jesus säger ju på ett annat ställe: *Tro inte att jag har kommit för att upphäva lagen eller profeterna. Jag har inte kommit för att upphäva utan för att uppfylla* (Matt 5:17). Jesus är den ende som någonsin lyckats uppfylla hela lagen helt och fullt, det var därför han kunde bli till ett rena offerlammet som offrades för världens och för din och min skull.

Men Jesus visar i sin undervisning i evangeliernas beskrivningar också på lagens rätta uttolkning. Sabbatsbudet kom till som en hjälp för människor att leva i Guds närhet och i kontakt med hans omsorg, eftersom sabbatsbudet motiveras utifrån vad Gud har gjort för sitt folk och att den dagen tillhör honom (se 2 Mos 20:8-11, 5 Mos 5:12-15).

Sabbatsdagen kom till för att underlätta för oss människor att leva ett liv präglad av Guds närhet, där en särskild dag var vigd åt honom och relationen med honom. Att göra det som Jesu motståndare gör, det vill säga hindra människor från att bli helade och få hjälp, kan knappast vara att leva till Guds ära och i kontakt med Guds omsorg. Och det är precis så som Jesus vill att människor skall leva. Och du och jag, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här nya dagen, och för att du bjuder på varje dag. Tack att du i ditt ord vill visa oss på goda strukturer och vanor för vårt liv med dig. Hjälプ oss att hålla vår sabbatsdag helig. Kom till oss med din helige Ande, och hjälプ oss att varje dag leva till din ära och i din närhet, inte minst den här dagen.

Herre, idag ber vi också för världen och allt som är i den: kom till de sjuka med helande, till de oroliga och förtvivalade med frid, till de försvagade med kraft. Kom också till de vårdande, ge dem vishet,

skicklighet och kraft till fördjupad omsorg. Förbarma dig över hela din värld, över vårt land, och över mig. Bevara mig idag, så att jag genom mina tankar, ord och gärningar förblir i din närhet. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Tisdagens kväll.

Psalm 353 - ”Han satt sig ner på stranden”

Bön

Käre Far, kom denna kväll med den stillhet som är av dig. Öppna mitt hjärta och mina sinnen med och för din närvaro, ditt tilltal och din omsorg. Möt mig nu, när jag nalkas dig. I Jesu namn, *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 3:7-12

”Jesus drog sig undan mot sjön tillsammans med sina lärjungar. En massa människor från Galileen följde med, men också från Judeen, Jerusalem och Idumeen och från andra sidan Jordan och från trakten kring Tyros och Sidon kom människor i massor till honom när de hörde talas om allt han gjorde. Han sade åt sina lärjungar att ha en båt till reds, så att han slapp bli trängd av folkmassan. Han hade botat många, och nu kom alla som led av någon plåga och trängde sig på honom för att få röra vid honom. Och när de orena andarna såg honom föll de ner för

honom och ropade: ”Du är Guds son.” Men han förbjöd dem strängt att avslöja vem han var.”

Betraktelse

Vandringen genom Markus evangelium fortsätter. Jesus drar sig undan, läser vi, såsom han också gjort tidigare (Se Mark 1:35). Denna gång har han lärjungarna med sig, och massvis av folk följer efter – så hur mycket Jesus och lärjungarna kunde *dra sig undan* är svårt att se.

Markus gör klart för oss att ryktet om Jesus nu har börjat få en allt större spridning, inte bara bland människor från Jesu egen hemtrakt Galileen, utan också *från Judeen, Jerusalem och Idumeen och från andra sidan Jordan och från trakten kring Tyros och Sidon*. Människor kommer i stort antal, eftersom de hade hört talas *om allt han gjorde*.

Vi har tidigare hört om hur Jesus väcker uppmärksamhet, nyfikenhet och beundran, men också provokation, genom både det han säger och det han gör. I läsningen denna kväll är det det som Jesus gör, att han har kraften att bota, som står i centrum. Markus påpekar att Jesus *hade botat många*, vilket vi som läst så här långt i Markus evangelium vet stämmer, och fler människor kommer nu i hopp om att få samma hjälp. Vi kan kopplat till detta påminna oss om vad Jesus tidigare har sagt: *det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka*. (Se Mark 2:17).

Hur många av människorna som förstod vem Jesus verkligen var vet vi inte, inte heller hur många som förutom att bli botade också var intresserade av att lyssna till hans undervisning. För Jesu ärende till sin mänsklighet är ju större än de helanden som han utför: Det nyss citerade bibelordet har ju en fortsättning: *Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare* (Mark 2:17). Jesu ärende till människor, också till oss som försöker leva som hans lärjungar idag, är *både* att få gripa in, bota, upprätta *och* att steg för steg få undervisa oss om vem han är, om sin kärlek till och sina planer för oss var och en. *Handlingar talar tydligare än ord* finns det ett ordspråk som heter, men åtminstone i Guds rikes sammanhang är båda viktiga.

Jesu såväl ord som handlingar är viktiga, inte bara att ta emot, utan också för oss att ge vidare till andra. Allra sist i dagens text hör vi än en gång

om hur de orena andarna vet och förstår vem Jesus är: Han är känd också i tillvarons andliga dimensioner, också av dem som står Guds rike emot. Men dessa måste underkasta sig honom – de faller ner inför honom, och han förbjuder dem strängt *att avslöja vem han var*. Skillnaden mellan oss och dem är att också vi vet, eller åtminstone anar, vem han är, men att vi inte har blivit förbjudna att tala om honom, varken i ord eller handling. Vi har tvärtom blivit uppmuntrade till det.

Förbön

Käre Herre, himmelske Far, tack för den här dagen. Tack att din omsorg har följt oss också den här dagen. Tack att vi får leva vårt liv med dig, hjälp oss att också våga visa det i ord och handling. Ge oss en skarp blick för hur ditt rike redan är mitt ibland oss, och ge oss vilja och frimodighet att i ord och handling vara det rikets medarbetare.

Denna kväll ber vi dig: håll din beskyddande hand över allt levande i den natt som nu kommer. Låt dem som ska sova få somna in i frid och imorgon vakna upp till en ny dag av nåd. Låt dem som i natt ska vaka och arbeta få känna att du bär också i nattens timmar. Vi ber om ditt förbarmande över världen, över vårt land och över alla människor. Kom med din närvaro och frid på ett nytt sätt, i våra liv och i våra sammanhang, i det vi tänker, säger och gör. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (13:13)

Onsdagens morgon.

Psalm 291 - ”Sänd av himlens sol en strimma”

Bön

Herre, himmelske Fader, du som ser och förstår min längtan efter dig bättre än jag själv gör, kom mig nu nära, och tala till mig de ord som du bättre än alla vet att jag behöver höra. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – Markusevangeliet 3:13-19

”Sedan gick han upp på berget och kallade till sig några som han hade utvalt, och de kom till honom. Han utsåg tolv som skulle följa honom och som han skulle skicka ut att predika och ha makt att driva ut demonerna. Och de tolv han utsåg var: Simon, som han gav namnet Petrus, Sebedaios son Jakob och Jakobs bror Johannes, vilka han gav namnet Boanerges, det vill säga Åskans söner, vidare Andreas, Filippos, Bartolomaios, Matteus, Tomas, Alfaios son Jakob, Taddaios, Simon Kananaios och Judas Iskariot, han som förrådde honom.”

Betraktelse

I läsningen ur Markus evangelium denna morgon läser vi om hur lärjungaskaran nu blir fulltalig. Jesus går upp *på berget* – uppe på berg händer många av Bibelns viktiga händelser, både i gamla och nya testamentet. För att bara välja en handfull exempel: På ett berg strandar Noas Ark när Gud börjat om med sin mänsklighet (1 Mos 8:4), på ett berg tar Mose emot stentavlorna med de tio budorden från Gud (2 Mos 19-20), på ett berg håller Jesus sin mest kända undervisning (*Bergspredikan*, Matt 5-7), på ett berg talar Jesus till sina lärjungar och sänder ut dem i världen efter att han uppstått (Matt 28:16:20), och på ett berg kallar och utväljer Jesus dem som ska stå honom allra närmast: sina lärjungar, de tolv. Också andra personer i evangelierna, såväl män som kvinnor, omnämns som Jesu lärjungar, men i läsningen denna morgon handlar det om just dessa tolv.

Några saker kring dessa lärjungar kan vara särskilt intressant att lägga märke till. Det är Jesus som har utvalt dem, inte tvärtom, vilket Jesus också påpekar på ett annat ställe: *Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er och bestämt er till att gå ut i världen och bära frukt, frukt som består* (Se Joh 15:16). Deras uppdrag var att *följa* Jesus, och till att bli utsända för att *predika* och *ha makt att driva ut demonerna*, det vill säga att i ord och handling bygga Guds rike och finnas med i detta Guds rikes kamp mot ondskan och dess företrädare.

Trots att dessa tolv är de första och närmsta efterföljarna till världens mest kända och världens genom tiderna viktigaste person, vet vi mycket lite om dem, och i det närmaste ingenting alls om vissa av dem. Och det är egentligen helt i sin ordning – eftersom det inte är dessa tolv som är de viktiga, utan den som har kallat dem och sänt ut dem som är den viktiga, det vill säga Jesus själv.

På samma sätt är det för oss idag: Vi som försöker leva som lärjungar till Jesus idag har samma uppdrag: vi är kallade och utvalda, till att i ord och handling bygga Guds rike och finnas med i detta Guds rikes kamp mot ondskan och dess företrädare. Och om vi tycker oss vara oansenliga, så är det helt i sin ordning: *Lärjungen är inte förmer än sin lärare och tjänaren inte förmer än sin herre*. (Matt 10:24). Skulle det vara på det sättet att människor lägger mer märke till honom som sänt oss än till oss, då är vi verkligen något riktigt gott på spåren i vårt liv som lärjungar. Då är vi på god väg att *gå ut i världen och bära frukt, frukt som består*. Låt oss försöka göra det, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, att du också kallat mig att vara lärjunge till din son, och till att vara medarbetare i ditt rike. Käre Far, hjälp mig att idag leva så, att människor lägger mindre märke till mig, och mer märke till att du bor i mig. Utmana och uppmuntra mig att gå ut i världen och bära frukt, frukt som består.

Vi ber också idag om ditt förbarmande över din värld och din mänsklighet, om kraft till de försvagade, vägledning till de vilsna, glädje till de nedstämda, frid till de oroliga. Låt din närvaro prägla oss och vår tjänst för dig. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Onsdagens kväll.

Psalm 709 - ”Du är helig, du är hel”

Bön

Herre, öppna mitt hjärtas öra, till att höra de ord som du vill tala till mig, de ord som du så väl vet att jag behöver. Öppna mig för din närvaro, för ditt namns skull. Amen.

Bibelläsning – Markusevangeliet 3:20-26

”När Jesus kom hem samlades folket på nytt, så att han och lärjungarna inte ens kom åt att äta. Hans anhöriga fick höra det och gav sig i väg för att ta hand om honom; de menade att han var från sina sinnen. De skrifflärda som hade kommit ner från Jerusalem sade att han var besatt av Beelsebul och att det var med demonernas furste som han drev ut demonerna. Han kallade dem till sig och talade till dem i liknelser: ”Hur kan Satan driva ut Satan? Om ett rike är splittrat kan det riket inte bestå. Om en familj är splittrad kan den familjen inte bestå. Om Satan gör uppror mot sig själv och splittras kan han inte bestå – det är slutet för honom.”

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter. I morse läste vi om hur Jesus drog sig undan upp på ett berg och där utvåle sina tolv lärjungar, i läsningen denna kväll är Jesus tillbaka i den för honom

vanliga miljön: bland människor och till tjänst för dem. Ryktet om Jesus och hans budskap och förmågor har spridit sig, det har vi hört om tidigare (senast i Mark 3:7-8), och människor strömmar till *så att han och lärjungarna inte ens kom åt att äta*.

Men här i dessa verser läser vi också om hur Jesus möts av ifrågasättande – från två håll. Dels från sin egen familj, som fått höra om det som sker omkring honom, uppfattar det som *att han var ifrån sina sinnen*, och beger sig till honom för att *ta hand om honom*. Mer om det kommer vi att läsa om i ett senare avsnitt i Markus.

Men en allvarligare form av ifrågasättande kommer ifrån *de skriftlärda*, en av dessa grupper som kan samlas under epitetet *Jesu motståndare*. Dessa har kommit från Jerusalem ner till Jesu hemstad (som ju är Kafarnaum, se Mark 2:1), och dessas ifrågasättande handlar inte om att Jesus på något sätt skulle vara *från sina sinnen*, utan om att han går ondskans ärende. Beelsebul är ett annat namn för djävulen, och de skriftlärda menar att Jesus verkar med kraft ifrån detta sammanhang.

Jesus ger dem svar på tal, helt enkelt genom att visa att det som de skriftlärda påstår inte är logiskt möjligt. Poängen med det Jesus säger är att det inte kan vara ondskans makt som är verksam i de kraftgärningar han gör, eftersom det är just ondskan han bekämpar med dessa kraftgärningar. Lika lite som man kan släcka eld med bensin, kan ondska fördrivas med ondska. Och eftersom Jesu både undervisning och helanden och andra kraftgärningar är en kamp som är helt igenom *mot* ondskan, så måste den kraft som verkar genom honom komma från det goda, det vill säga, från Gud själv.

Det som är splittrat kan inte bestå, men det som kännetecknas av enhet och helhet gör det. Ondskan vill splittring, men Gud, som själv är en helhet och en enhet av tre, en treenighet, vill enhet och helhet på flera plan: i sin värld, i sin kyrka och hos var och en av oss. Jesus ber på ett ställe om att vi som är hans skall bli ett i honom, för världens skull: *Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss. Då skall världen tro på att du har sänt mig* (Joh 17:21).

Men det är också Guds tanke för oss att vår tro och våra liv ska bli en enhet, en helhet, där tron färgar livet och livet ger kraft åt tron. Den enheten och helheten behöver vi hjälp med att få till, och då är det gott att veta att vår himmelske Fader längtar efter att vi ska be honom om den hjälpen.

Förbön

Gode Gud, du som själv är en enhet, du som är helig och hel, vi tackar dig för den här dagen. Tack att du har följt oss var och en, hjälp oss att hålla fast vid det löftet och att vara öppna för den verkligheten. Denna kväll ber vi dig: visa oss hur vår tro och våra liv alltmer kan formas till en enhet och en helhet, efter din vishet och din frid.

Vi ber också denna kväll om ditt förbarmande över alla människor, hela din värld och allt som är i den. Låt din frid omsluta allt och alla som nu går till vila, särskilt dem som plågas av sömnsvårigheter, oro och ångest. Ge styrka och uthållighet åt alla som arbetar denna natt, kom och var hos dem på ett särskilt sätt. Låt din välsignelse och närvaro denna natt prägla alltmer av vad som sker i världen. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer. (Upp 1:4)

Torsdagens morgon.

Psalm 159 - ”Till härlighetens land igen”

Bön

Gud, du kallar oss till att vara dina tjänare och till att lyssna till din röst. Hjälp mig att idag tjäna dig, och att just nu bli stilla inför och uppmärksam på det som du vill säga. *Amen.*

Bibelläsning – Apostlagärningarna 1:1-11

I min första bok, ärade Theofilos, skrev jag om allt som Jesus gjorde och lärde fram till den dag då han togs upp till himlen, sedan han genom helig ande hade gett sina befallningar åt dem som han utvalt till apostlar. Han framträdde för dem efter att ha lidit döden och gav dem många bevis på att han levde, då han under fyrtio dagar visade sig för dem och talade om Guds rike. Och under en måltid tillsammans med dem sade han åt dem att inte lämna Jerusalem utan vänta på det som Fadern hade utlovat, ”det som ni har hört mig tala om”, sade han. ”Johannes döpte med vatten, men ni skall bli döpta med helig ande om bara några dagar.” De som hade samlats frågade honom: ”Herre, är tiden nu inne då du skall återupprätta Israel som kungarike?” Han svarade: ”Det är inte er sak att veta vilka tider och stunder Fadern i sin makt har fastställt. Men ni skall få kraft när den heliga anden kommer över er, och ni skall vittna om mig i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns.” När han hade sagt detta såg de hur han lyftes upp i höjden, och ett moln tog honom ur deras åsyn. Medan de såg mot himlen dit han steg upp stod plötsligt två män i vita kläder bredvid dem. ”Galileer”, sade de, ”varför står ni och ser mot himlen? Denne Jesus som har blivit upptagen från er till himlen skall komma tillbaka just så som ni har sett honom fara upp till himlen.”

Betraktelse

Denna morgon, när det är Kristi Himmelfärds dag, läser vi om vad som hände just den där (eller den här) dagen för knappt 2000 år sedan, då Jesus efter de 40 dagar efter sin uppståndelse från de döda som han vandrade med sina lärjungar, lämnade dem och steg upp till himmelen för att vara med sin och vår Fader. Det är evangelisten Lukas, som också är författare till

Apostlagärningarna, som berättar om denna händelse, men han inleder med att kort sammanfatta innehållet i sin första bok, det vill säga Lukasevangeliet. Lukas skriver till den *ärade Theofilos*, han tillägnar sina skrifter (det vill säga Lukasevangeliet och Apostlagärningarna) till denna i övrigt okända person. Det är tänkbart att denna Theofilos var Lukas rike beskyddare, för det var inte ovanligt i antiken att författare tillägnade sina skrifter till just sådana, men mer än att gissa kan vi inte.

Under en måltid som Jesus äter tillsammans med apostlarna, säger Jesus till dem att *inte lämna Jerusalem utan vänta på det som Fadern hade utlovat*, det vill säga den helige Andes utgjutande, som sker den första Pingstdagen, det vill tio dagar senare. Sedan finns det (minst) en sak vi kan lägga särskilt märke till i det som sedan sker i texten, nämligen lärjungarnas fråga: *Herre, är tiden nu inne då du skall upprätta Israel som kungarike?* I frågan ligger en längtan som är i linje med en vanlig uppfattning kring vem Messias var: en politisk ledare i denna världen som skulle leda Guds utvalda folk till upprättelse. Lärjungarnas längtan är inte svår att förstå: det Kanaan som Guds folk bodde i var ju ockuperat av romarna. Längtan efter politisk befrielse i denna världen måste ha legat nära till hands: Men Jesus har ju sagt: *Mitt rike hör inte till denna världen* (Joh 18:36). Samtidigt säger inte Jesus att detta inte kommer att ske, men att det inte är *er sak att veta vilka tider och stunder Fadern i sin makt har fastställt*. Det är inte för oss att veta när Gud har bestämt för varken oss eller för den här världen. Men: det är för oss att den här dagen får möjlighet att leva till Guds ära, och av den kraft och den nåd som han ger. Jesus lovar ju faktiskt nånting i dagens text: *Men ni skall få kraft när den heliga anden kommer över er, och ni skall vittna om mig*. Som barn till vår himmelske Fader har vi inte fått alla tider och detaljer för Faderns planer, men vi har fått löftet om kraft från höjden, och uppdraget att vittna om den kraftens källa. Det löftet och det uppdraget gäller, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Far, för den här dagen och för varje ny dag. Tack för löftet om kraft ifrån höjden, och för uppdraget att vittna om din Son, Jesus Kristus.

Fyll den här dagen vårt medvetande med dessa båda, så att vi den här dagen kan vara trovärdiga vittnen, med hjälp av den kraft som du ger.

Vi ber dig denna morgon om ditt förbarmande och din närvaro, över och i våra liv, våra sammanhang och hela världen. Vi ber om en ökad hunger bland människor efter det goda som du har att ge, och ber dig, Herre: mätta dem som kommer till dig. Välsigna och beskydda idag alla människor, alla goda tankar, ord och handlingar, min dag och mitt liv. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, *Amen.* (2 Pet 3:18).

Torsdagens kväll.

Psalm 50 - ”Tack, Fader, för den dag du gav”

Bön

Käre Far, du som ger den frid som ingenting annat kan ge, kom med den friden nu, och med uppmärksamhet på din närvaro och på vad du vill säga. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Apostlagärning 1:1-11

I min första bok, ärade Theofilos, skrev jag om allt som Jesus gjorde och lärde fram till den dag då han togs upp till himlen, sedan han genom helig ande hade gett sina befallningar åt dem som han utvalt till apostlar. Han framträdde för dem efter att ha lidit döden och gav dem många bevis på att han levde, då han under fyrtio dagar visade sig för dem och

talade om Guds rike. Och under en måltid tillsammans med dem sade han åt dem att inte lämna Jerusalem utan vänta på det som Fadern hade utlovat, ”det som ni har hört mig tala om”, sade han. ”Johannes döpte med vatten, men ni skall bli döpta med helig ande om bara några dagar.” De som hade samlats frågade honom: ”Herre, är tiden nu inne då du skall återupprätta Israel som kungarike?” Han svarade: ”Det är inte er sak att veta vilka tider och stunder Fadern i sin makt har fastställt. Men ni skall få kraft när den heliga anden kommer över er, och ni skall vittna om mig i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns.” När han hade sagt detta såg de hur han lyftes upp i höjden, och ett moln tog honom ur deras åsyn. Medan de såg mot himlen dit han steg upp stod plötsligt två män i vita kläder bredvid dem. ”Galileer”, sade de, ”varför står ni och ser mot himlen? Denne Jesus som har blivit upptagen från er till himlen skall komma tillbaka just så som ni har sett honom fara upp till himlen.”

Betaktelse

Om du läste andakten i morse här på ”Dagligt Bröd” så tänker du kanske att du känner igen bibelläsningen från i morse. Det gör du helt rätt i. För i morse skrev jag att det fanns *minst* en sak att lägga märke till i den text som vi då läste, och som vi nu ikväll återvänder till. Det visade sig nämligen att det finns (minst) en sak till att stanna upp inför i denna text, som handlar om just den här dagen, *Kristi Himmelfärds Dag*.

Och det som vi ska stanna upp inför nu ikväll, det är det som händer efter att Jesus lyfts upp och försvunnit, bort från lärjungarna, ut deras åsyn. För sedan Jesus försvunnit bort ifrån dem, står där plötsligt *två män i vita kläder* bredvid lärjungarna, och de ställer en fråga som det kan vara värt att fundera över, också för oss idag: *Varför står ni och ser mot himlen?* Du och jag kan pröva att för en stund se upp mot himlen, och ställa oss frågan varför vi gör det den här dagen.

På den frågan finns det två svar. Det ena svaret är: Jo, det gör vi, för att Jesus, som har blivit upptagen dit, han skall komma tillbaka, och den dagen är värd att vänta på och längta efter. Men så finns det ett svar till, som är mera rannsakande: Ja, varför står vi och ser upp mot himlen? Jesus, som har tagits upp dit, han ska ju komma tillbaka, och när det sker, då är det bra, för att inte

säga livsviktigt, att så många som möjligt har fått möjligheten att lära känna honom. För att det ska bli möjligt här bland oss, så måste vi berätta om honom för fler. Och vem ska göra det här i våra trakter, om inte vi gör det?

Vi vet inte när Jesus kommer tillbaka, det påminns vi om i dagens text från Apostlagärningarna. Men den här dagen får vi fortfarande ett löfte och ett uppdrag: *Men ni skall få kraft när den heliga anden kommer över er, och ni skall vittna om mig i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns.* Uttrycket *Jordens yttersta gräns* indikerar att också den trakt där du och jag bor, är inkluderad i detta uppdrag.

I den trakt där du och jag bor, där har vi fått uppdraget att vittna. Och vi har fått löftet om kraft från höjden till att utföra det uppdraget. Låt oss söka den kraften. När den här Pandemin är över, måste Guds folk i Sverige, för att tala med jakttermer: Ladda om. Vi kan börja redan nu.

Ta den här speciella tiden till att upptäcka mer av bibeln, för den är en hälsning, också till dig och till den bygd där du bor. Ta den här tiden, till att be om väckelse över den trakt där du bor, och om förnyelse över din församling och dig själv. Och var en sådan granne, släkting och vän att människor får upp ögonen för Jesus Kristus. Så att människor tänker: Det som han har, eller det som hon har, det vill jag också ha. Och du ska få ett ord från profeten Jesaja som en uppmuntran till detta:

”Så säger Herren: Nu gör jag något nytt. Det spirar redan, märker ni det inte? Jag gör en väg genom öknen, stigar i ödemarken.” (Jes 43:19)

Förbön

Käre Herre, tack för den här dagen. Tack, att du är Herre över allting, att du har all makt, i himmelen och på jorden. Tack för uppdraget att vittna om dig, och för löftet om kraft från höjden. Vi ber dig: gör oss alltmer mottagliga för din kraft, så att vi kan utföra ditt verk, bygga ditt rike här på jorden, vandra dina vägar och vara dina vittnen.

Också denna kväll ber vi om din närvaro och ditt förbarmande över hela din värld. Kalla på hela din mänsklighet, dra oss alla in i en djupare gemenskap med dig, redan i denna världen och i denna tiden. Trösta de ledsna och oroliga, skänk dem som nu ska sova kvällens frid, hela de

sjuka, och visa för dem som i natt ska vara vakna att du bär, också i nattens timmar. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre Jesus Kristus kommer. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla. (1 Thess 5:23, 28)

Fredagens morgon.

Psalm 97 - ”Jag behövde en nästa”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Jakobsbrevet 2:14-20

Mina syskon, vad hjälper det om någon säger sig ha tro men inte har gärningar? Inte kan väl tron rädda honom? Om en broder eller syster är utan kläder och saknar mat för dagen, vad hjälper det då om någon av er säger: ”Gå i frid, håll er varma och ät er mätta”, men inte ger dem vad kroppen behöver? Så är det också med tron: i sig själv, utan gärningar är den död. Nu kanske någon frågar: ”Har du tro?” – Ja, och jag har gärningar. Visa mig din tro utan gärningar, så skall jag med mina gärningar visa dig min tro. Du tror att Gud är en. Det gör du rätt i. Också de onda andarna tror det, och darrar. Men inser du inte, tanklösa människa, att tro utan gärningar är utan verkan”

Betraktelse

Det är lätt att läsa och förstå det här stycket som att Jakob faktiskt avser att säga emot Paulus – eller i varje fall en snäv och ensidig version av vad Paulus sagt om rättfärdiggörelsen genom tron allena, utan laggärningar. Det är sannolikt att de kände varandra, träffades och hörde om varandra under flera decennier. De hade båda blivit Jesu Kristi apostlar inom en period av mindre än ett år, Jakob (Jesu bror) nära efter Kefas, de tolv och de 500 [i Galileen?]; därefter ”alla apostlarna” (som alltså var fler än ”de tolv”), och sist av alla, men troligen ändå inom ett år efter själva uppståndelsen Saulus/Paulus, ”missfostret” som han kallar sig själv. Allt detta står i den i Jerusalem under tidigt 30-tal fixerade muntliga grundtradition om Kristi uppståndelse och dess vittnen, som Paulus i 1 Kor. 15:3–8 påminner korinthierna om att han hade fått lära sig när han blev Kristustroende (ca 32 e.Kr.), och gav vidare till dem ca år 51, när de omvände sig och blev Kristustroende.

Det är lätt att missförstå Paulus, och kanske låg det särskilt nära till hands om man tyckte att hans lära lät jättefel från början (vilket somliga av hans medkristna gjorde, Rom. 3:7–8). Båda hänvisar till trons fader, Abraham, men gör det på olika sätt. Paulus tänker på Abraham i 1 Mos. 15, den punkt i hans liv, då han inte ens är omskuren men det ändå blir särskilt tydligt att han kommer till tro på Guds löften – där spelar inga gärningar någon roll. Jakob däremot – som också hänvisar utförligt till Abraham, tänker på de tillfällen då Abraham måste visa sin Gudstro genom faktisk gärning, särskilt i det oerhörda trosprovet i 1 Mos. 22 (offret av löftessonens Isak). Gud vet allt och känner Abrahams tro i förväg, men den måste framvisas i handling för att vara äkta och bekräftad.

Motsättningen mellan apostlarna Paulus och Jakob är skenbar. I sak är de överens. En tro som bara handlar om att höra (och eventuellt också att säga det rätta), men inte om att göra det man tror, den är en inbillning, oprövad, överksam i verkligheten – det vill Jakob betona. Och Paulus är inte oense om detta; se Rom. 2:13 ”Det är inte lagens hörare som är rättfärdiga inför Gud, utan lagens görare skall förklaras rättfärdiga”, eller 2 Kor. 5:10: ”Vi måste alla träda fram inför Kristi domstol, för att var och en skall få igen vad han har gjort här i livet, gott eller ont.” - Men det Paulus vill betona är att

allt vi får, inklusive rättfärdigheten, viljan och förmågan att kunna göra det rätta, det får vi först från Gud, innan vi kan ge det tillbaka åt honom. ”I Kristus Jesus beror det inte på om vi är omskurna eller oomskurna, utan om vi har en tro som är verksam i kärlek” (Gal. 5:6).

Så därför bör vi inte hålla med den gode reformatorn Martin Luther om att Jakobs brev är en riktig ”halmepistel”, som knappt borde ha fått komma med i den normerande (kanoniska) samlingen av heliga skrifter, som Gud talar igenom. Vi behöver allt höra den starka förmaningen om att trons verkan och utflöde i nästankärlek och omsorg om behövande måste vara verksam, konkret och kosta mer än några riktiga och fina fraser.

Förbön

Käre Herre, tack för den här dagen, och för att du bjuder på varje dag. Tack för din nåd mot mig, och mot alla människor som kommer till dig. Hjälp oss den här dagen att omsätta det goda du ger till kärlek till vår nästa, till barmhärtighet mot de behövande du sänder i vår väg.

Vi ber också den här dagen om din närvaro i och ditt förbarmande över den här världen. Kom särskilt, käre Herre, till alla som i sina liv och sina arbeten tjänar andra. Kom med glädje och kraft till alla som på något sätt ger av sig själva till andra människor. Välsigna alla goda tankar, gärningar och ord, också hos oss, också idag. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må vår herre Jesus Kristus själv och Gud, vår fader, som älskar oss och i sin nåd har gett oss evig tröst och säkert hopp, uppmuntra och styrka er till allt gott i gärning och ord. (2 Thess 2:16-17)

Bengt Holmberg.

Fredagens kväll.

Psalm 581 – ”Kristus, hjälten, han allena”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bli och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – *ur* Galaterbrevet 5:13-25

Ni är ju kallade till frihet, syskon. Låt bara inte den friheten ge köttet något tillfälle, utan tjäna varandra i kärlek. Hela lagen sammanfattas i detta enda bud: *Du skall älska din nästa som dig själv.* --- låt er ande leda er, så ger ni aldrig efter för köttets begär. Köttet är fiende till anden och anden till köttet. De två ligger i strid så att ni inte kan göra det ni vill. --- Vad köttet ger är lätt att se: otukt, orenhet, liderlighet, avguderi, trolldom, fiendskap, strider, ofördragsamhet, vrede, intriger, splittring, kätterier, maktkamp, dryckenskap, utsvävningar och annat av samma slag. --- Men andens frukter är kärlek, glädje, frid, tålmod, vänlighet, godhet, trofasthet, ödmjukhet och självbehärskning. Mot sådant vänder sig inte lagen. De som tillhör Kristus Jesus har korsfäst sitt kött med alla dess lidelser och begär. Om vi har andligt liv, låt oss då följa en andlig väg

Betraktelse

Aposteln använder i denna avslutande förmaning av Galaterbrevet en del termer, som har en speciell, paulinsk innebörd – särskilt ord som kött och ande (även ”lagen”, men det tar vi inte upp här). Det är inte så att ”kött” och ”ande” betecknar två delar eller skikt i människan: (a) det materiella, fysiskt påtagliga hos människan, ”kött” och köttsliga lustar, och dess motsats (b) det inre, andliga, nobla, ja, ”gudagnistan” i människan, som vill det rätta. Den delen domineras inte av det djuriska och låga i människans natur, utan har sina tankar – ja, i bästa fall sin identitet – i det upphöjda och rena, gudomliga. Faktum är att själva den femton enheter långa listan på köttets gärningar eller synder som Paulus först räknar upp innehåller *både* fysiska, ”yttre”, sensuella

synder, som har med sex och kroppsliga begär att göra, som otukt, vrede, dryckenskap, utsvävningar, *och* psykologiska och sociala, eller just ”andliga” fel: avgudereri och trolldom har med makt och påverkan av andemakter att göra, och intriger, splittring, maktkamp är ju främst sociala laster och brist på kärlek till medmänniskan. Grovheten i synder beror inte på hur ”köttsliga” eller fysiskt baserade de är, snarare tvärtom – påtagligt fysiska och våldsamma synder är de lättaste att lägga av, medan de outrotliga eller svåra är sådant som högmod, kärleksbrist, obarmhärtighet, självupptagenhet.

Om vi vänder oss mot nästa uppräkningslista, de nio Andens frukter, så har en del av dem även en klart kroppslig aspekt jämte den andliga, psykologiska. ”Kärlek” är inte bara en svalt vänlig tanke mot en annan människa eller sak, den har också en kroppslig dimension – inte bara i den erotiska kärleken, där den är särskilt påtagligt och riktig, utan också i vänskapen, det gemensamma arbetet eller leken; och ”glädje” och ”frid” är något man också erfar i hela sin kropp. Faktum är att människan är en helhet av kropp och själ, yttre och inre, nu-upplevelse och minnen för livet. Hon deltar i allt med hela sitt jag, vare sig det är ont eller gott, synd eller dygd.

En sak till är viktig att lägga märke till: skillnaden mellan *Andens gåvor* och *Andens frukter*. Paulus talar om båda, men de är inte synonymer, olika ord för samma sak. Om Andens gåvor skriver aposteln främst i 1 Kor. 12 och Rom. 12, och då handlar det om olika förmågor som Anden ger till olika medlemmar i församlingen för att bygga upp deras gemenskap till ett rikare och mera fruktbart helt. Där finns gåvor som har med ord, insikt och kristen kunskap att göra, särskilt också profetia (budskap från Gud till någon närvarande) och tungotal (icke-mänskligt, obegripligt och ändå djupt och meningsfullt talande). Där finns också omsorgsgåvor av omhändertagande, botande genom förbön, diakoni. Och vidare styrandets, organiserandets och ledandets gåvor. Ingen har fått alla sådana andegåvor (grek. *charismata*), ingen har heller blivit helt utan en charisma. Man kan inte klandra någon för att de saknar en nådegåva – det är ju Anden som bestämmer vilken man får.

Däremot är *Andens frukter* något som ska växa fram i en kristens liv, och som man kan klandra hen för bristen på. Att sakna tungotal – det bestäm-

mer Givaren, inte du, men saknar du kärlek eller ödmjukhet, så är felet faktiskt ditt! Om du inte hindrar Andens verk i dig, så kan alla Andens frukter med rätta förväntas hos var och en som leds av Anden, vi har alla fått den (Rom. 5:5; 1 Kor. 12:13). Här kan man tillämpa det Jakob skriver i 1:5 på var och en av Andens frukter: ”Om någon av er brister i vishet (i kärlek, glädje, frid...) skall han be till Gud, som ger åt alla utan förbehåll eller förebråelser, och han skall få vad han ber om”. Vilket underbart löfte!

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för möjligheten att växa i din närhet. Hjälp mig att varje dag leva så, att den frukt som kommer av din helige Ande, får växa till i mig och i mitt liv. Tack för börens kraft och möjlighet, tack för livet med dig. Låt hela mitt liv få vara ett liv med dig.

Käre far, vi ber dig denna kväll: låt oss få gå till vila under ditt beskydd denna natt. Förbarma dig över hela din värld, grip in i allt det som nu sker. Kom med din frid till alla som är rädda och oroliga, kom med helande till de sjuka, kom med kraft och vishet till de vårdande. Gör dig känd för dem som inte känner dig, dra dem till dig med din kärleks band. Låt din välsignelse och frid vila över oss ikväll, inatt, imorgon och alla dagar. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre. (2 Tim 1:2)

Bengt Holmberg

Lördagens morgon.

Psalm 162 - ”Som sol om våren stiger”

Bön

Käre Herre, du som vill tala till oss och vet att det är gott för att få höra vad du har att säga, jag ber dig: kom nu med den stillhet som är av dig, så att jag kan ta emot det du nu vill ge. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 3:27-30

Jesus sade: ”Ingen kan gå in och plundra en stark man på vad han äger, om han inte först binder honom; sedan kan han plundra hans hus. Sannerligen, människorna skall få förlåtelse för allt, för sina synder och för sina hädelser, hur de än hädar. Men den som hädar den heliga anden får aldrig någonsin förlåtelse utan är skyldig till evig synd.” De hade ju sagt att han hade en oren ande.

Betraktelse

Vår vandring genom Markus evangelium fortsätter, och vi hoppar denna morgon in mitt i ett svar som Jesus ger till de skriftlärd, när dessa anklagat honom för att få sin kraft ifrån ondskan. I dessa verser finns två löften från Jesus, två löften till oss och till alla dem som vill vara hans.

Det första löftet handlar om detta som Jesus säger att *ingen kan gå in och plundra en stark man på vad han äger, om han inte först binder honom; sedan kan han plundra hans hus.* Vi kan med fördel uppfatta detta som att Jesus talar om sin egen och Guds rikes verksamhet i denna världen. Den starka mannen, det är ondskan, och huset är alla de sammanhang där ondskan dominerar, breder ut sig och har överhanden. Men ondskan är *bara* en stark man, som kan bindas. Och bundit ondskan, det har Jesus redan gjort genom det han gjorde på korset. Ondskan kan inte hålla oss fångna även om du och jag ibland gått dess ärenden, för när vi pekar på korset och på Jesus får vi del av den befrielse och förlåtelse som Jesus utverkade för oss på Golgata, genom att gå i döden för vår skull, av kärlek till oss. Ondskan, den starke mannen, är

redan bunden. Nu är det dags att plundra huset, det vill säga: låta den befrielse Jesus vill ge till alla människor bli känd för fler.

Det andra löftet handlar om just förlåtelse. Jesus säger: *Sannerligen, människorna skall få förlåtelse för allt, för sina synder och för sina hädelser hur de än hädar.* Detta är ett underbart löfte, samtidigt som det är fullständigt obegripligt. Ändå är det sant. Det är liksom först i mötet med vår egen oförmåga att helt igenom älska, som vi förstår att Gud verkligen har den förmågan. Trots detta underbara löfte, tenderar vi att kanske mest fästa blicken på det som Jesus säger sen: *Men den som hädar den heliga anden får aldrig någonsin förlåtelse utan är skyldig till evig synd.* Dessa ord är riktade till de skriftlärdade, som en varning för vad de är på väg att göra. Detta är riktigt starka ord från Jesus, men den uttydan som brukar ges till oss som läser dem och rannsakar oss själva är också stark: den som för egen del känner oro över just detta, kan inte ha gjort sig skyldig till hädelse mot Anden. Det är något som gäller, också den här dagen.

Förbön

Tack käre Herre, för den här nya dagen, och för varje ny dag. Tack för varje ord som kommer från dig, även de svårsmälta, och tack för de löften du ger – hjälp oss att stanna upp inför dem och låta dem få slå rot i oss på ett nytt och djupare sätt än förr. Tack för din Sons seger över död och ondska, som har blivit till vår befrielse.

Inför den här dagen ber vi dig också om ditt ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre tack att du ser, att du vet om allt som rör sig omkring oss och inom oss. Herre, tack också att du hela tiden drar oss närmre dig. Hjälp oss att inte hålla emot. Led oss idag till människor och sammanhang där du vill låta ditt ord sås ut. Led oss och hela din mänsklighet idag på vägen som leder allt närmre dig. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid åt er i rikaste mått. (1 Pet 1:2b)

Lördagens kväll.

Psalm 406 - ”Käre Jesus, vi är här”

Bön

Käre Herre, kom med din tröst och ditt ljus, vänd oss mot dig, vår blick, vårt hjärta, våra sinnen. Skänk den stillhet som gör att vi ser att du var här redan innan vi ropade till dig. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Markusevangeliet 3:31-35

Nu kom hans mor och hans bröder. De stannade utanför och skickade bud efter honom. Det satt mycket folk omkring honom, och de sade: ”Din mor och dina bröder är här utanför och söker dig.” Jesus svarade dem: ”Vem är min mor och mina bröder?” Han såg på dem som satt runt omkring honom och sade: ”Det här är min mor och mina bröder. Den som gör Guds vilja är min bror och syster och mor.”

Betraktelse

På vår vandring genom Markusevangeliet har vi denna kväll kommit fram till den passage som brukar kallas *Jesu familj*. Jesu mor och hans bröder har kommit och vill tala med honom. Några verser före den här kvällens läsning får vi veta att de har hört att Jesus är tillbaka hemma i Kafarnaum igen och att de därför begett sig dit *för att ta hand om honom; de menade att han var från sina sinnen* (se Mark 3:21).

De orden har ibland uppfattats som om Jesu närmaste familj skulle ha sett honom som någon slags karismatisk galning som i tron att han var Guds son lyckades samla människor omkring sig med hjälp av sina märkliga utsagor om Gud och hans rike, och sina märkliga gärningar. Det är givetvis ett sätt att uppfatta den här episoden, men en troligare uttydning av det som sker i dessa verser är att Jesu familj var oroliga för

hans hälsa, på grund av hur intensivt han levde och betjänade människor. Markus har ju alldeles innan också beskrivit Jesu ”arbetssituation”: *När Jesus kom hem samlades folket på nytt, så att han och lärjungarna inte ens kom åt att äta* (Mark 3:20), och gång på gång har vi läst om hur människor strömmar till och jagar efter Jesus, som ibland snarast drar sig undan och inte vill att det ska bli känt vem han är och vad han förmår. Om vi läser igenom kapitel 1-3 i Markus så märker vi detta tydligt.

Men i dessa versar finns det också en tydlig inbjudan till oss, eftersom Jesus vidgar begreppet familj till att inkludera alla dem som gör Guds vilja – dessa människor är Jesu systrar och bröder och mödrar. Men vem är då det? Hur gör man Guds vilja? Jesus talar faktiskt på ett annat ställe om vem det är som gör Guds vilja: *Jesus svarade: ”Min lära är inte min, utan hans som har sänt mig. Om någon vill göra hans vilja skall han förstå om min lära är från Gud eller om jag talar av mig själv* (Joh 7:16-17). En bra utgångspunkt för att göra Guds vilja och därmed bli Jesu syster eller bror eller mor är alltså att lita på att Jesus är den han säger sig att vara. Det är en bra utgångspunkt också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, att jag får vara en del av din familj. Hjälp mig att göra din vilja, sänd din gode Ande att verka i mig: Gör mig trygg och fri, och ge mig din blick för min omgivning och de människor jag möter.

Vi ber denna kväll åter om ditt förbarmande över din värld och allt som du skapat. Grip in i vår värld, hjälp oss att vårda och förvalta din skapelse och tjäna dig i allt. Vi ber särskilt om ditt förbarmande över de sjuka och de döende, kom till dem, var dem nära. Hjälp oss att leva för dig så länge vi lever, idag, imorgon och alla dagar. I Jesu namn, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått. (Jud, v. 2)

Söndagens morgon.

Psalm 756 - ”Bara i dig”

Bön

Herre, gör mig stilla, stilla inför dig. Samla mina tankar, du som känner mig. Herre, all min oro, lämnar jag åt dig. Låt din Ande fylla, tomheten i mig. *Amen.*

Bibelläsning – Första Kungaboken 19:9-16

Vid Guds berg Horeb gick Elia in i en grotta och stannade där över natten. Han sade: ”Jag har gjort mitt yttersta för Herren, härskarornas Gud. Israeliterna har övergett ditt förbund, rivit ner dina altaren och dödat dina profeter med svärd. Jag ensam är kvar, och nu står de efter mitt liv.” Herren svarade: ”Gå ut och ställ dig på berget inför Herren. Herren skall gå fram där.” En stark storm som klöv berg och krossade klippor gick före Herren. Men Herren var inte i stormen. Efter stormen kom ett jordskalv. Men Herren var inte i skalvet. Efter jordskalvet kom eld. Men Herren var inte i elden. Efter elden kom ett stilla sus. När Elia hörde det gömde han ansiktet i manteln och gick ut och ställde sig vid ingången till grottan. Då ljöd en röst som sade: ”Varför är du här, Elia?” Han svarade: ”Jag har gjort mitt yttersta för Herren, härskarornas Gud. Israeliterna har övergett ditt förbund, rivit ner dina altaren och dödat dina profeter med svärd. Jag ensam är kvar, och nu står de efter mitt liv.” Herren sade till Elia: ”Vänd tillbaka och ta vägen till Damaskus öken. Gå in i staden och smörj Hasael till kung över Aram. Jehu, Nimshis son, skall du smörja till kung över Israel, och Elisha, Shafats son, från Avel Mechola skall du smörja till profet efter dig.

Betraktelse

Eftersom det är Söndag läser vi den här morgonen en av de texter som läses i många kyrkor i Sverige den här dagen. I bland annat Svenska kyrkans kyrkoår heter den här dagen *Söndagen före Pingst*, och överskriften är *Hjälparen kommer*. Vi väntar på att Gud skall sända oss hjälparen, den helige Ande – vilket vi på Pingstdagen firar att Gud gör. Men, den här söndagen väntar vi fortfarande på att detta ska ske. Och eftersom denna söndags tema har med väntan på den helige Ande att göra, så kunde det vara gott att påminna oss något om vem det är vi väntar på, och vad denne som vi väntar på kan och vill göra för oss.

Versarna från Första Kungaboken som vi läser denna morgon beskriver en avgörande händelse i profeten Elias liv. De påfrestande upplevelser han alldeles tidigare har varit med om refererar han själv till i dagens text, och som svar på det Elia sagt säger Gud åt honom att gå ut och ställa sig *på berget inför Herren. Herren skall gå fram där*. Och det gör han också, men inte genom stormen, jordskalvet eller elden som manifesteras, utan genom den stilla susningen. Gud kommer till Elia i form av stillhet, det vill säga: Gud visar sig för Elia på precis det sätt som Elia behöver. Hade det varit stormen, jordskalvet eller elden som Elia hade behövt, så hade Gud visat sig där, men nu var det stillheten, den stilla susningen som Elia behövde, och därför visade sig Gud på det sättet för honom.

Och när Gud väl kommit med stillheten, så talar han och Elia med varandra, och Elia säger precis samma sak som han sagt tidigare, som Gud redan har hört honom säga förut. Det är verkligen en bild av bön: när Gud får komma till oss med den stillhet som är av honom, då får vi hjälp att höra svaret på den bön som vi kanske bett om och om igen. Gud vill, genom sin Helige Ande, manifesteras sin kraft i och genom dig, men han vill också vägleda dig in i den stillhet där vi verkligen hör honom tala, också den här dagen.

Förbön

Käre Herre, tack för den här dagen, och för varje ny dag. Tack att du också den här dagen vill leda och bära mig, och möta mig på det sätt som

jag behöver. Gör mig den här dagen öppen för dig och din helige Ande, så att jag tar emot både den kraft och den stillhet som jag behöver.

Idag ber vi också särskilt med alla dem som inte har någon gudstjänst att gå till. Herre, möt oss där vi är, tala till oss också idag, låt oss få känna gemenskap med dig, du som i dig själv är gemenskap. Hjälp oss att i denna tid på ett fördjupat sätt söka dig i bönen, för vår skull, för världens skull, och för ditt rikes skull. Herre, välsigna och bevara oss i ditt namn och i din närhet, också i denna tid. Genom Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred. (4 Mos 6:24-26).

Söndagens kväll.

Psalm 20 - ”Helige Fader, kom och var oss nära”

Bön

Käre far, du som kallar oss att leva som dina barn i frihet hos dig, befria mig från allt det som ligger mellan dig och mig, så att märker att du är här, och kan höra det som du nu vill säga. I Jesu namn, *Amen*.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 16:12-15

Jesus sade: ”Jag har mycket mer att säga er, men ni förmår inte ta emot det nu. Men när han kommer, sanningens ande, skall han vägleda er med

hela sanningen; han skall inte tala av sig själv utan förkunna det han hör och låta er veta vad som kommer att ske. Han skall förhärlika mig, ty av mig skall han ta emot det han låter er veta. Allt vad Fadern har är mitt; därför säger jag att det är av mig han tar emot det han skall låta er veta.”

Betraktelse

Också nu ikväll läser vi en text som hänger samman med den här söndagen, som kallas *Söndagen före Pingst* i bland annat Svenska kyrkans kyrkoår. Temat/överskriften för den här söndagen är *Hjälparen kommer*, och i andakten i morse talade vi något om vad denne hjälpare som vi väntar på kan och vill göra med oss och för oss. Skillnaden nu ikväll är att utgångspunkten är den här söndagens evangelietext.

För också denna visar något för oss av vem hjälparen är och vad hjälparen gör, med oss och för oss. Jesus talar i texten vi precis läst om att han har mer att säga sin apostlar, men att de inte förmår ta emot det *nu*. Men när hjälparen kommer, som av Jesus här kallas för *Sanningens Ande*, då ska han *vägleda oss med hela sanningen*, står det. Precis som Gud visade sig för Elia på det sätt som Elia behövde (som vi såg i andakten i morse), så vill hjälparen vägleda oss i sanningen i den takt som vi klarar av. Och den takten är högre än vad vi tänker att den är - vi klarar av mer än vi tror när det kommer till den helige Andes vägledning.

Sedan säger Jesus *han skall inte tala av sig själv utan förkunna det han hör och låta er veta vad som kommer att ske. Han skall förhärlika mig, ty av mig skall han ta emot det han låter er veta. Allt vad Fadern har är mitt, därför säger jag att det är av mig han tar emot det han skall låta er veta.*

Andens verk i kyrkan är ett och detsamma som Sonens verk. Den helige Ande, hjälparen som kommer, hittar inte på något utöver det som är givet i och genom Kristus. Den helige Ande vill bit för bit vägleda oss djupare in i Guds sanning, men den helige Ande fristylar inte, går inte utanför sina befogenheter, utan talar de ord som Fadern ger, om det verk som Sonen har utfört. Hjälparen vägleder i sanningen, han visar oss bit för bit honom, som har sagt om sig själv: Jag är vägen, sanningen och livet. Och det arbetet vill *Sanningens Ande* utföra i oss, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Herre, för den här dagen. Tack att du vill dra oss närmre dig och att du med din Ande hela tiden vill visa oss mer av vem du är och vad din Son har gjort för oss. Tack att du med din Ande vill visa oss mer och mer av vem han är som säger om sig själv: ”Jag är vägen, sanningen och livet.”

Också denna kväll och natt ber vi om ditt förbarmande och ingripande i den värld som du har skapat och älskar. Herre, grip in där sjukdom, död, smärta, ångest och allt annat som inte är av dig råder och brer ut sig. Besök din mänsklighet och dina barn på ett nytt och fördjupat sett i denna tid, du som har det och är den som vi behöver. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft. (Rom 15:13)

Med önskan och förhoppning om Guds frid och
välsignelse över dig i ditt andaktsliv.

Fredrik Borglin, 2020. Allt material får kopieras och användas helt fritt.

Bibelutdragen hämtade ur Bibel 2000, <http://www.bibeln.se>